

EDITORIAL

EVENIMENTE GEOPOLITICE

În editorialul din numărul precedent al revistei am analizat pe scurt cele mai importante trei evenimente aflate în derulare pe harta geopolitică a lumii, generate de conflictul din Ucraina, de Statul Islamic și de referendumul organizat în Grecia pentru acceptarea sau nu de către populația acestei țări a măsurilor de austeritate impuse de Troică. Evoluția ulterioară a evenimentelor cu implicații asupra securității unor regiuni extinse ale globului ne întărește și mai mult ideea că lumea de astăzi se află din ce în ce mai mult în fața unei mari încercări, prin care actualei organizări sistemice îi este testată capacitatea/incapacitatea de a evita pe o scară largă violența sub forma ei cea mai gravă: războiul.

Problema/testul de stres cu care se confruntă Uniunea Europeană din cauza fluxului masiv de imigranți/refugiați proveniți cu preponderență din Siria și din țările aflate în nordul Africii, dar și noua turnură pe care a luat-o conflictul sirian odată cu implicarea directă a Rusiei și a Iranului de partea forțelor loiale președintelui Bashar al-Assad reprezintă, pe de o parte, evenimentele cele mai importante ale frământății actualității geopolitice, iar pe de altă parte au aruncat cumva în umbră ceea ce se întâmplă în Ucraina, păstrând sau chiar amplificând problematica Statului Islamic prin multiplele sale abordări din partea marilor puteri, care pare a fi o cheie-pretext către chintesența jocului geopolitic actual. În acest sens, evenimentele geopolitice se derulează cu o viteză impresionantă, unii dintre jucători mută continuu și cu agresivitate pe tabla de șah, chiar sub privirile contemplative ale partenerilor de întrecere, care par incapabili să reacționeze, să fundamenteze și să pună în practică o strategie eficientă, fiind preocupați mai mult să înțeleagă efectele propriilor politici. Ori poate acestea sunt regulile astăzi, iar înțelesul acestora scapă multora dintre cei care au dorința să înțeleagă câte ceva din confruntarea de interese prin prisma motivației acționale.

Mai întâi problema ucraineană a fost estompată de cea a imigrației cu care se confruntă Uniunea Europeană și cu incapacitatea proverbială a acesteia de a găsi rapid o soluție, având în vedere că, de cele mai multe ori, migrațiile se intersectează atât cu rețelele de putere politică, militară și culturală, fiind parte constitutivă a acestora, dar și cu rețelele teroriste și de crimă organizată. Ca urmare, impactul asupra societăților de origine și a celor gazdă este deseori multidimensional, cu implicații deosebite asupra securității determinate/cauzate de relații sociale noi, care nu au existat anterior, dar și de alte obiective mai mult sau mai puțin explicite.

La nivel teoretic, abordarea complexei ecuații a migrației într-o manieră cuprinzătoare, inovatoare și pe termen lung reprezintă un imperativ care ia în calcul mai multe criterii, printre care cele ale protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și cele ale îmbunătățirii condițiilor economice și politice din țările de origine sunt cele mai importante. Evoluțiile politice și economice diferite ale statelor conduc întotdeauna la schimbări demografice cauzate de nevoia oamenilor de a trăi mai bine. În teorie, extrem de simplu! În practică este puțin mai greu deoarece trebuie să fii pregătit și să anticipezi efectele unor politici anterioare care au destabilizat un echilibru și așa precar.

Din 2011 și până în prezent comunitatea internațională nu a găsit o soluție rezonabilă pentru rezolvarea crizei siriene, care a generat un război civil de amploare și o consolidare a puterii militare a Statului Islamic. Ba mai mult decât atât, cei care s-au opus unei intervenții în forță, sub mandat ONU, pentru rezolvarea crizei umanitare din această țară, acționează acum pentru prezervarea propriilor interese, fiind cunoscut faptul că în portul Tartus de la Marea Mediterană Federația Rusă are dislocate importante facilități navale care îi permit să-și manifeste influența în zona Orientului Mijlociu, fapt ce ar fi destul de dificil de realizat dacă președintele sirian Bashar al-Assad ar fi îndepărtat de la putere în alte condiții decât cele agreeate de Moscova.

Înainte de a acționa în Siria, în perioada 15-20 septembrie, Rusia împreună cu țări membre ale Organizației Tratatului de Securitate Colectivă au organizat în regiunea de centru a federației mari exerciții militare la care au participat aproximativ 95.000 de militari, care au deservit mijloace de luptă dintre cele mai moderne.

Pe de altă parte, sub denumirea de „Trident Juncture 2015”, în perioada 3 octombrie - 6 noiembrie, NATO organizează cele mai ample exerciții militare din ultimii 13 ani la care vor participa aproximativ 36.000 de militari din peste 30 de țări aliate. Exercițiile au loc pentru a stimula pregătirea militară, pe fondul crizei din Ucraina.

În concluzie, în condițiile în care criza ucraineană reprezintă o denunțare flagrantă din partea Federației Ruse a ordinii sistemice post-Război Rece, suntem îndreptățiți să ne întrebăm dacă criza din Siria și implicațiile acesteia reprezintă o nouă etapă în procesul de contestare a actualului statu-quo al sistemului relațiilor internaționale sau reprezintă mai mult decât atât?

Colonel lector univ.dr. Alexandru STOICA